

Rob Jetten vlucht voor de Algemene Politieke Beschouwingen

Door [Maarten van Andel](#) - 10 september 2022

Geplaatst in [Energie](#) - [Klimaat](#)

De vlucht van Rob Jetten gaat naar het Amerikaanse Pittsburgh, alwaar onze minister van Klimaat en Energie bij het Global Clean Energy Action Forum met buitenlandse collega's wil spreken over 'belangrijke onderwerpen' als waterstof en bio-energie.

Laten dat nou net de minst belangrijke energieonderwerpen zijn, omdat ze allesbehalve 'clean' zijn en CO₂-uitstoot verhogen in plaats van verlagen. Jetten vlucht vanwege deze non-issues voor de Algemene Politieke Beschouwingen, toch het belangrijkste parlementaire debat van het jaar. Die vallen samen met Jettens vlucht naar Pittsburgh.

Minachting van de volksvertegenwoordiging

Er bestond in de rechtspraak al zoets als minachting van het Hof, nu bestaat er in de politiek ook minachting van de volksvertegenwoordiging. Jetten wil de Kamer kennelijk niet te woord staan over torenhoge energieprijzen, terwijl er miljardensubsidies vloeien naar buitenlandse energiegianten zoals Shell, Vattenfall en Orsted, voor waterstoffabrieken, zeewindparken, biomassacentrales en CO₂-opslaginstallaties waar geen Nederlander beter van wordt. Vattenfall verhoogt intussen de energietarieven fors, zo lezen we in de krant.

De 'grote' thema's en afspraken in de wereld blijken steeds bepalender te worden voor ons nationale beleid en uitgavenpatroon. Ministers bestaan het zelfs om te zeggen 'dat ze niet anders kunnen'. Ik vraag me af waarvoor je dan nog minister bent. Het antwoord op die vraag lijkt mij dat al die grote

Rob Jetten vlucht voor de Algemene Politieke Beschouwingen

thema's en afspraken de mensen die belasting betalen en politici kiezen niet in het nauw zouden mogen drijven. Dat moet toch de basis zijn van een betrouwbare en dienende overheid zoals democratie - volksheerschappij - die bedoelt.

Klimaatwetten deugen in de basis niet

Dat betekent dat afspraken en regels zoals klimaatwetten hardheidsclausules zouden moeten bevatten die burgers beschermen tegen onvoorziene, onbedoelde en onbillijke effecten. Ik schreef al eerder dat klimaatwetten in de basis niet deugen, omdat ze (anders dan bijvoorbeeld de Deltawet) niet bepalen wat burgers, bedrijven en overheden al dan niet mogen of moeten doen, maar in plaats daarvan bepalen wat het toekomstige resultaat van allerlei handelingen en gedragingen moet zijn.

Klimaatwetten bepalen bijvoorbeeld niet dat we in 2030 een bepaald aantal windmolens en zonnepanelen op bepaalde plaatsen moeten installeren, maar dat we over acht jaar 55 procent CO₂-reductie moeten hebben gerealiseerd. Een dergelijk toekomstig resultaat, dat door talloze onbekende en onbeheersbare factoren in binnen- en buitenland wordt beïnvloed, kan onmogelijk met een wet en in een rechtbank worden afgedwongen.

De oorlog in Oekraïne toont dit nog maar eens hardhandig aan. Ineens blijken verlengde kolenstook en investeren in fossiel (aardgasboringen in de Noordzee, LNG-terminals in de Eemshaven) tegen alle recente beleidslijnen en klimaatpresoluties toch weer mogelijk en nodig.

Beschermende hardheidsclausules ontbreken

Klimaatwetten en stikstofwetten blijken ook niet te deugen omdat ze geen hardheidsclausules bevatten die belastingbetalende boeren, burgers en bedrijven beschermen tegen draconische effecten zoals plotselinge bedrijfsstoppen, snel oplopende schulden en faillissementen.

Zelfs als de uiteindelijke doelen van dergelijke wetten nodig en mogelijk zijn moet de weg ernaar toe te allen tijde redelijk en menselijk blijven. De mensen in het land, om wie uiteindelijk alles behoort te draaien, zouden nooit gewurgd mogen worden door wetten en overheidsorganen. Dat heeft de toeslagenaffaire ons nu toch wel geleerd.

Voorlopig is er echter nog niets te bespeuren van Ruttes 'nieuwe bestuurscultuur' en Kaags 'nieuwe leiderschap', die mensen zouden moeten beschermen tegen de tentakels van de overheid. Anders zouden ze Jettens vlucht naar Pittsburgh nooit goedkeuren. De mensen in het land, en hun gekozen vertegenwoordigers in het parlement, blijken echter lastige obstakels te zijn voor het realiseren van de 'grote' thema's en afspraken in de EU en de wereld. Daar liggen kennelijk de prioriteiten van Rob Jetten en het kabinet. Nog even en we horen wellicht 'dat ze geen keus hebben'.

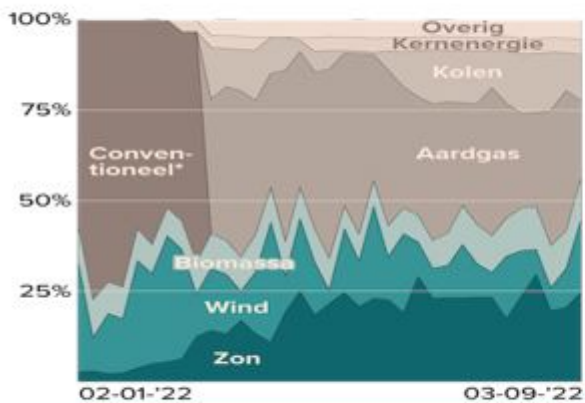
Rob Jetten vlucht voor de Algemene Politieke Beschouwingen

Vertekenende plaatjes over groene stroom

In eigen land worden we intussen zoet gehouden met vertekenende plaatjes over hernieuwbaar genoemde energie. Het *Financieel Dagblad*, doorgaans toch redelijk objectief en kritisch als het om energieberichtgeving gaat, publiceert grafieken met groene stroomproductie *per week*. Die grafieken suggereren dat zon en wind met wat pieken en dalen een redelijk constante elektriciteitsproductie geven.

Veel groene stroom in 2022

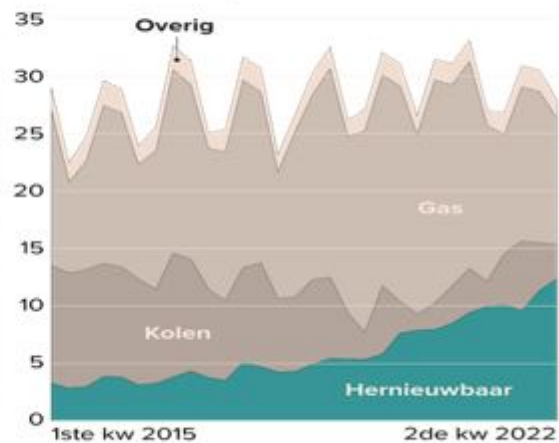
Mix van energiebronnen voor elektriciteit in Nederland

*Samenvoeging van aardgas, kolen, kernenergie en overige niet-duurzame energiebronnen
© FD | JR | Bron: Entrance, Energieopwek.nl

Steeds meer groene stroom

Mix van energiebronnen voor elektriciteit in Nederland, in miljarden kWh

© FD | JR | Bron: CBS

Dat is natuurlijk een valse voorstelling van zaken, want een grafiek per periode van twaalf uur zou een totaal ander beeld geven. Dan zouden we zien dat zon en wind in alle nachten en windstiltes helemaal niets produceren en fossiel, biomassa en kernenergie dus alles.

We zouden dan ook zien dat zon en wind op zonnige winderige dagen teveel elektriciteit zouden produceren die nergens heen kan, en dat fossiel en kernenergie dan noodgedwongen ver onder hun capaciteit - en dus zeer onrendabel - moeten draaien. Een grafiek met weekcijfers middelt lekker uit, en laat een veel evenwichtiger plaatje zien. Het is echter wel nepnieuws.

Veel journalisten te weinig kritisch

Het valt mij tegen dat het gevestigde Nederlandse journaal niet veel kritischer is op misstanden zoals Jettens minachting voor de volksvertegenwoordiging (en dus voor het volk) en vertekenende plaatjes over groene stroom. We bereiken echt geen schonere wereld met politiek correct heulen met het officiële verhaal. Wanneer wordt er nou eens indringend doorgevraagd op de feitelijke CO₂-besparing in de komende dertig jaar van exorbitant dure infrastructuur zoals aardgasloze huizen, elektrische auto's, biomassacentrales, waterstoffabrieken en CO₂-opslag?

Rob Jetten vlucht voor de Algemene Politieke Beschouwingen

Ik weet het antwoord: bitter weinig, een druppel op een gloeiende plaat, hooguit een paar procent. Als we een deel van al die miljarden zouden aanwenden voor huisisolatie, ferme snelheidshandhaving en betaalbare stroom, aardgas en autobrandstoffen zouden we voor veel minder geld meer CO₂ besparen en meer recht doen aan belastingbetalende burgers en bedrijven.

Eigenhandig veroorzaakte energiecrisis

Als we al een energiecrisis hebben (want wat betekent dat woord nog als alles wat tegen zit 'crisis' wordt genoemd), heeft onze regering gesteund door ons parlement die toch echt eigenhandig veroorzaakt. En dat in een land dat 50 jaar lang bovenop een van de grootste aardgasbellen ter wereld zat, als een van de weinige landen in de wereld op grote schaal energie kon exporteren, en daarmee meer dan 400 miljard euro kon incasseren.

Maarten van Andel publiceert regelmatig in Wynia's Week over 'de energietransitie'. Zie ook zijn [integrale analyse over waterstof](#).

Kijk ook naar het gesprek van Syp Wynia met Maarten van Andel op [deze video](#).

Steunt u de onafhankelijke berichtgeving van Wynia's Week? Dat kan [HIER](#). Hartelijk dank!